

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Soubor odborných posudků a individuálních plánů pro děti se SVP

(příloha metodiky práce s dětmi se SVP)

Mgr. Jindřiška Gaďourková, Jana Nováková, Bc., Mgr. Marcela Prvá

Střední škola a Základní škola Lipník nad Bečvou, Osecká 301

CZ.1.07/1.2.12/04.0019

**„ Zavádění a ověřování inovativních systémů práce s dětmi se
sociokulturním znevýhodněním v přípravné třídě „**

1.9. 2011- 31.12.2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovný a vzdělávací obsah přípravné třídy

Výchovný a vzdělávací obsah přípravné třídy je rozpracován do následujících okruhů učiva:

- vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků
- rozumová výchova (rozdělená na oblast jazykovou a komunikativní, oblast matematických představ a oblast rozvoje poznání)
- hudební výchova
- výtvarná výchova
- pracovní výchova
- tělesná výchova
- rozvoj jemné motoriky

Učivo jednotlivých okruhů je často propojeno (např. pracovní výchova a výtvarná výchova). Jazyková výchova, hudební výchova a vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků prolíná celým vyučovacím procesem.

Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků

Kulturně sociální a hygienické návyky se u dětí rozvíjejí postupně v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu v přípravné třídě. Hygienickým návykům je třeba věnovat nejvíce pozornosti zejména v prvních týdnech a upevňovat je neustálým opakováním.

V průběhu přípravné třídy je třeba děti vést k tomu, aby se postupně učily:

- přizpůsobit se školnímu režimu dne
- navazovat sociální vztahy, přijatelnou formou komunikovat
- zapojovat se do činnosti ve třídě
- zachovávat pravidla chování (poděkovat, omluvit se, neskákat do hovoru)
- porozumět běžným pokynům, podřídit se jim
- samostatně plnit úkol zadaný učitelem

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- soustředit se na hru nebo vykonávaný úkol, nezabývat se ničím jiným
- mít povědomí o tom, co je dobré a špatné
- chápat souvislost mezi tím, co se udělá teď a co později
- přijmout úkol, cítit zodpovědnost za jeho splnění, překonat pohodlnost, zvykat si na přiměřené ocenění výkonu, vážit si práce druhých
- samostatně se oblékat, obouvat, vázat kličky, stolovat, používat příbor
- pomáhat dětem, které to potřebují, neubližovat si navzájem
- udržovat pořádek ve svých věcech, udržovat čistotu oděvu
- umývat si ruce po použití WC a před jídlem, používat kapesník
- uklízet hračky a pomůcky, mít radost z upraveného prostředí
- projevovat kladné postoje v péči o přírodu.

Rozumová výchova

Oblast jazyková a komunikativní

Cíl: Systematické rozšiřování slovní zásoby a vytváření správné gramatické stavby jazyka.

Rozvíjení komunikativních dovedností, které jsou jak základem dorozumění, tak předpokladem k získávání dalších vědomostí. Rozvoj plynulého vyjadřování, paměti a myšlení. Vzbuzení zájmu o knihu, o dětskou literaturu. Osvojení několika básní, říkanek. Dramatizace.

Obsah učiva:

- rozšiřování slovní zásoby, její aktivní používání
- rozvíjení komunikativních dovedností pomocí promyšlených otázek a cílených didaktických her, pomocí obrázků, hraček apod.
- tvoření jednoduchých odpovědí
- vedení dětí k povědomí o gramatické správnosti prostřednictvím pohádek, povídek
- vedení dětí ke správné výslovnosti, hlasitosti i správnému tempu řeči
- mluvit zřetelně, srozumitelně, v jednoduchých větách
- zvládání běžné dorozumívací situace – ptát se, odpovídat, vyřídit jednoduchý vzkaz
- rozvíjení dialogu mezi dětmi a učitelem – jednoduché vyprávění, popis, vlastní prožitky a přání

Realizovaný projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- soustředění pozornosti na poslech pohádky, pochopení textu, postupně reprodukovat jednoduše obsah, pochopit souvislosti
- memorování pohádek, říkanek, recitace básniček – nejdříve společně s učitelem, postupně samostatně
- příprava na analyticko-syntetické činnosti pomocí rytmiizace říkadel, vytleskávání, sluchové rozlišování délky samohlásek
- popis obrázků, řazení obrázků podle časové posloupnosti, vyprávění podle obrázků
- dramatizace pohádky (vystihnout charakter postavy), využití maňásků, loutek, masek
- seznámení s knihami, prohlížení obrázků, orientace v dětské obrázkové knize, v dětské obrázkové encyklopedii, pohádce, dětském časopise (pozitivní vztah ke knize – neničit)
- tvoření vět k obrázkům, motivace ke čtení
- rovnání písmen z plastické hmoty do řádků, poznávání některých písmen.

Oblast matematických představ

Cíl:

Rozvíjení logického myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové představivosti a orientace v prostoru. Vytváření prvotních představ o čísle.

Intuitivní seznámení se s některými matematickými pojmy na základě činností žáka.

Osvojení si základních prvků numerace v oboru přirozených čísel do 5.

Obsah učiva:

- třídění předmětů (zvláště podle vlastností)
- vytváření různých konkrétních souborů
- orientace v prostoru (před, za, nad, pod, vedle, blízko, daleko, nahoře, dole, vpravo, vlevo)
- porovnávání souborů předmětů přiřazováním (stejně, více, méně)
- přirozená čísla 1 až 5, číselná řada
- počítání předmětů v daném souboru (po jedné)
- vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků
- používání čísla k vyjádření počtu a pořadí (první, poslední)
- poznávání geometrických tvarů: čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - na základě práce se stavebnicemi, vyhledávání v okolí žáka

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- poznávání geometrických těles: krychle, koule, válec - na základě práce se stavebnicemi, vyhledávání v okolí žáka
- skládání obrazců z geometrických tvarů, stavění staveb ze stavebnice, kreslení na čtverečkovaném papíru.

Oblast rozvoje poznání

Cíl:

Rozvoj poznání dítěte – seznamování se základními poznatky o životě ve společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí.

Obsah učiva:

- jméno, adresa
- rodina, rodiče, sourozenci
- byt, zařízení
- zvyky, tradice
- škola, chování ve škole
- získávání kladného vztahu ke škole
- orientace v okolí, chování na ulici, reagování na světelné signály semaforu, dopravní prostředky
- město, ulice, dům, okolí, cesta do školy
- pozdrav, osvojování základních společenských pravidel
- péče o zdraví
- pojmenování částí těla, rozlišovat pravou a levou stranu
- příroda kolem nás v průběhu ročních období
- stromy, květiny (ochrana přírody)
- ovoce, zelenina
- seznámení s domácími a některými volně žijícími zvířaty, užitečnost zvířat pro lidi (neubližovat) – vztah ke zvířatům
- pozorování práce dospělých v různých prostředích

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- postupné vytváření časových představ (dnes, včera, zítra, ráno, večer, částečně dny v týdnu, roční období).

Hudební výchova

Cíl:

Povzbuzování muzikálnosti dětí a jejich pohybové kultury. Jednoduchá rytmicizace, tanec. Nácvik jednoduchých písní a tanců.

Obsah učiva:

- dechová cvičení
- rozlišování zvuků hudebních nástrojů
- rytmicizace říkadel
- zpěv písniček s důrazem na správnou melodii a rytmus
- zpěv společně s učitelem a později až k samostatnému projevu (přiměřeně intonačně)
- vytleskávání rytmu, vyjadřování pohyby
- zpěv tiše – nahlas, silný – slabý tón
- reagování na pokyny – kdy začít
- seznamování s technikou hry na jednoduché hudební nástroje (napodobování, rozlišování, reprodukování)
- vystižení rytmu – např. tleskáním, bubínkem, triangl
- vyjádření hudby přirozeným pohybem, reagovat na změnu rytmu
- poslech hudby, písniček (včetně romských)
- poznávání známých písní podle úryvku melodie
- nácvik tanečků.

Výtvarná výchova

Cíl:

Vytváření základních dovedností práce s tužkou, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a grafomotoriky. Rozeznávání základních barev. Vytváření vztahu k prostředí.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah učiva:

- vytváření základních dovedností – práce s tužkou (správné držení tužky), štětcem a barvami, rozmývání barev
- využívání plochy papíru (nahore, dole)
- cvičení v rozeznávání základních barev a poznávání doplňkových
- kreslení na velkou plochu papíru
- kreslení křídou na tabuli, kreslení houbou
- práce s omalovánkami
- dokreslování obrázků
- obkreslování s cílem nácviku opisování z tabule či knihy
- kreslení a malování na různé náměty na základě vlastní volby i na dané téma, např. ilustrace k pohádce – postavy, dopravní prostředky, zvířata, náměty z přírody aj.
- dekorativní práce – např. vyzdobení pozvánky, vánoční přání
- vystřihování, nalepování
- rozvoj jemné motoriky a grafomotorické dovednosti potřebné k výuce psaní
- vizuální vnímání odlišnosti různých tvarů, rozměrů
- rozlišování čar a vlnovek, barev, dlouhý, krátký – podobnosti a odlišnosti (různé druhy čar – svislé, šikmé, rovné, vlnovky, smyčky, „psaní“ do linek, pokusy o „psaní“ hůlkovým písmem (např. vlastní jméno)
- pozorování obrázků, cvičení pozorovací schopnosti
- pěstování citu pro úpravu a čistotu práce.

Pracovní výchova

Cíl:

Rozvoj jemné motoriky, získávání základů manuální zručnosti a pracovních návyků, seznamování s technikou práce s jednoduchými pracovními nástroji.

Obsah učiva:

- vytváření hygienických návyků, sebeobsluha, stolování
- skládání stavebnic (kostky, LEGO, PUZZLE)
- hry s korálky (koordinace rukou a zraku)

Realizovaný projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- tvoření z modelíny – zvládání základních dovedností, jako je mačkání, hnětení, válení, prostorová představivost
- používání jednoduchých pracovních nástrojů – bezpečnost
- práce s papírem – stříhání, vystřihování, vytrhávání, nalepování, skládání
- používání různých materiálů a technik
- dodržování stanoveného postupu při práci – pozorně sledovat zadání, dokončit začatý úkol, uklízet hračky a materiál, spolupracovat s druhými, nerušit ostatní při práci
- udržování čistoty při práci, s pomocí vyučujícího udržovat vzhled třídy, vytváření vztahu k prostředí školy
- plnění drobných úkolů ve třídě – rozdávání a uklízení pomůcek, zalévání květin, mazání tabule apod.
- rozvíjení vůle, cílevědomosti, soustředěnosti prostřednictvím pracovní aktivity
- vytváření poznatků o významu práce (úměrně věku)
- upevňování kladného vztahu k práci (radost z vykonané práce)
- šetrné zacházení s předměty
- využívání všech vhodných příležitostí k uplatnění takových činností, které zlepšují manuální zručnost a jemnou motoriku, která je základem pro výuku psaní.

Tělesná výchova

Cíl:

Umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet jejich základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti.

Obsah učiva:

- nácvik správného držení těla
- seznamování s prostředím tělocvičny (respektování pravidel) – rozvíjení základních pohybových dovedností dětí
- pohyb podle pokynů, napodobování pohybu zvířat
- orientace v prostoru
- dechová a uvolňovací cvičení
- chůze po schodech, po lavičce či jiném nářadí

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- výstupy a sestupy po žebřinách
- běh, skoky, poskoky, přeskoky přes nízké překážky (kotoul), skoky z místa, seskoky na měkkou podložku
- hry s míčem – házení, chytání, koulení, přehazování, házení na cíl
- přetahování
- rovnováha
- tanečky a písňe (prostupují celým vyučovacím procesem)
- hry na sněhu (bezpečnost)
- plavání (podle možností)
- jízda na koloběžce, tříkolce (podle možností)
- zdravotní cviky.

Rozvoj činností a okruh znalostí, ke kterým by mělo dítě na konci přípravné třídy dospět:

Sebeobsluha

- myje si ruce, čistí si zuby, češe se atd.
- samostatně používá toaletu
- samostatně se obléká, uklízí si oblečení
- samostatně jí, postupně používá nůž, vidličku
- udržuje kolem sebe pořádek a čistotu
- dovede po sobě uklízet

Motorika

- dobře chodí po schodech nahoru a dolů
- při chůzi nevráží do ostatních
- běhá, skáče, přebíhá, skáče přes švihadlo
- hraje si s drobnými předměty, s velkými kostkami, dovede stavět ze stavebnice
- umí zaujmout různé pozice, udržuje rovnováhu
- kontroluje své tělo
- zúčastňuje se různých pohybových her
- pohybuje se v prostoru podle daných pokynů

Realizovaný projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- udrží rytmus (rytmický tanec)

Sociální dovednosti

- dovede jednat s ostatními, zná a používá jména spolužáků i dospělých
- navazuje a udržuje přátelství
- dovede požádat o pomoc dospělé, kamarády
- přijímá zodpovědnost za své činy
- dovede se orientovat na známých místech i bez dozoru
- dovede se přemísťovat ve známém prostředí
- uznává autoritu dospělého, projevuje k němu pozitivní vztah
- zachovává běžná pravidla společenského chování: zdraví při příchodu, odchodu, poděkuje, omluví se
- dodržuje soužití se skupinou vybranou i libovolnou
- dovede se soustředit, nevyrušuje ostatní z činností

Oblast jazyka, komunikace

- dovede poslouchat a klást jednoduché otázky
- naslouchá celému příběhu během vyprávění
- vypravuje o svých zkušenostech, událostech v logické návaznosti
- dovede reagovat na pokyny
- aktivně se zapojuje do společné konverzace
- má schopnost komunikovat v různých prostředích a při komunikaci bývá ostatními pochopeno
- umí zacházet s knihou
- dotazuje se na pojmenování písmen napodobuje psaní
- napíše své jméno nebo iniciály
- umí používat aktivně základní slovní zásobu
- chápe obsah čteného, dovede reprodukovat
- memoruje básničky, říkanky, přísloví
- dovede pojmenovat předměty denního použití
- umí vyprávět pohádku, dramatizovat ji

Realizovaný projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Oblast matematických, časových a prostorových představ

- vnímá a poznává časové vztahy: začátek, prostředek, konec, první, poslední, nyní, před, potom, včera, dnes, zítra, rychle, pomalu, částečně dny v týdnu a roční období
- kvantitativní vztahy : hodně, málo, víc než, stejně, více, méně, všechno, nic, stejný, jiný, tolik jako, několik, plný, prázdný
- prostorové vztahy: uvnitř, vně, nahoře, dole, před, za, nad, pod, tady, tam, první, poslední, vedle, blízko, daleko, na jedné straně, na druhé straně, vpravo, vlevo – řadí předměty na základě podobnosti či odlišnosti, podle určitých vlastností
- poznává a rozlišuje geometrické tvary kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník
- umí počítat předměty v daném souboru
- tvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků
- používá číselné řady 1 – 5 pro počítání předmětů

Hudební projev

- zpívá písničku s důrazem na správnou melodii a rytmus
- zpívá ve skupině podle pokynů
- vytleskává rytmus
- vyjadřuje daný rytmus různými pohyby
- doprovází zpívané písně na jednoduchý hudební nástroj (bubínek, triangel atd.) s důrazem na rytmus
- naslouchá částem hudebních skladeb, vyjadřuje pocity a dojmy z poslechu
- umí zatančit jednoduché tanečky s důrazem na ladnost a přesnost pohybu

Výtvarný projev

- poznává barvy
- ovládá a používá základní techniky výtvarného projevu
- dovede vybarvovat obrázek
- dovede obkreslovat
- dovede vystříhovat základní obrazce
- modeluje i maluje podle předlohy i vlastních představ
- na obrázcích, které kreslí, jsou rozpoznatelní lidé či předměty

Realizovaný projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PROJEKTOVÁ DÍLNA PRO RODIČE

„ Co má umět předškolák “

Zrakové rozlišování:

- Zrakem rozlišit tvary od sebe
- Znát trochu abecedu
- Rozpoznat alespoň některá písmenka a číslice

Sluchové rozlišování:

- Poznat první písmeno ve slově
- Syntéza a analýza slov (rozklad na hlásky: p-e -s = pes, a naopak složení slova z hlásek

Zralost grafomotoriky a vizuomotorické koordinace:

- Správné držení tužky, pozor hlavně u leváků
- Podepsat se aspoň křestním jménem a tiskacím písmem
- Zabránit křečovitému (silný tlak) nebo nesprávnému držení tužky (hl. chlapci, kde pomaleji dozrává motorika). Procvičování nejlépe kreslením všemi možnými materiály (voskovky, tužky, křídly aj.), event. Cvičení podle různých sešitů („Těšíme se do školy“)

Řeč: - Vyslovovat všechny hlásky

Rozumové schopnosti:

- Orientace v čase (včera – dnes – zítra, ráno – poledne – večer, řadit události chronologicky podle děje, vánoce v prosinci apod.)
- Třídění věcí podle velikosti, délky, množství, druhu (větší – menší, stůl – židle – postel x jablko)
- Materiál, z čeho jsou věci vyrobeny (auto, dům, kniha, chléb, šaty)
- Pravolevá orientace
- Logické úvahy o pojmech (co mají podobného stůl a židle, košile a svetr aj.)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Znáť barvy, i doplňkové (oranžová, hnědá, růžová, fialová)
- Početní představy – jak vědomosti (kolik nohou má pes, kolik dnů v týdnu), tak dovednosti:
- počítat do 10 a zpět
- učit se to přes konkrétní příklady, může počítat i v duchu i na prstech
- znát vtať symbol – jméno – počet aspoň u některých číslic
- znát číslice do 10 (není zcela nutné).

Paměť:

- zapamatovat si větu 7-8 slov a doslova ji zopakovat
- umět básničku, písničku
- učit se básničky, písničky, hrát pexeso – např. písmenkové

Chování:

- **Soustředěnost:** schopnost soustředit se, zaměřit pozornost
- **Citová zralost:** emoční stabilita, závislost na matce přiměřená, dokáže se odloučit bez potíží. Nestýská se, nemyslí na domov ve škole, těší se do školy. Děti zvyklé na MŠ to většinou umí.
- **Sociální zralost:** schopnost velkou část dne trávit ve skupině vrstevníků mimo domov, přijmout místo rodičů jako autoritu učitele, osvojení hygienických návyků. Např. vykat dospělým, pozdravit, poprosit, poděkovat, obléknout se, postarat o věci, obout boty a zavázat tkaničky na kličku, jít samo na WC, zvládnout školní jídelnu. I chytré děti mívají stres ze školy, ne kvůli vyučování, ale kvůli strachu z těchto sociálních situací.
- **Pracovní zralost:** dokázat vydržet u úkolu a dokončit ho, i když jej to nebaví. Měl by si večer připravit věci, sbalit tašku, ráno jít do školy, sedět celé vyučování, psát úkoly, mít pořádek v tašce a věcech, nezapomínat na věci.

Testy znalostí – nácvik

Zrakové vnímání:

- **Zraková diference:**
- Rozlišování předmětů
- Vyhledávání dvou stejných předmětů (např. kostky mezi kuličkami)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Odlišování věcí rozdílných (najít, co do skupiny nepatří podle barev, velikostí atd.)
- Vyhledání rozdílů ve zdánlivě stejných obrázcích
- Vyhledání stejných obrazců z několika si podobných
- Odlišení rozdílného obrazce z řady stejných

- **Prostorová orientace . Vyhledání “ukrytých“ věcí na obrázku:**
- Vyhledávání věcí na obrázku s pojmy dole/nahoře, vzadu/vpředu/uprostřed
- Vyhledání a určení místa v místnosti s určováním změny jejich postavení v prostoru
- Obrazková bludiště

- **Pravolevá orientace:**
- Určování věcí s pojmy vpravo/vlevo na obrázku, hračky i v reálu
- Určení polohy na sobě a druhém člověku, opis cesty do obchodu, parku apod. s pojmy vpravo/vlevo

- **Zraková analýza a syntéza:**
- Skládání a rozkládání obrázků (fotek) z rozstříhaných částí
- Skládání a rozkládání částí stavebnic (rozkládací kostky)
- Puzzle
- Mozaiky

Sluchové vnímání:

- **Sluchová diferenciac**
- Rozlišení zvuků
- Typu Kimova hra (zavázané oči, poznat zvuk sirek, peněz, klíčů aj.)
- Poznat hudební nástroje
- Poznat přírodní zvuky
- Napodobení rytmu vytleskáváním (říkadla, básničky)
- **Sluchová orientace**
- Hledání schovaného budíku dle zvuku

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Hádání, co zvuk vydává
- Hry na slepou bábu aj.
- **Sluchová analýza**
- Kterou hláskou začíná a končí slovo (slyšíš na konci?)
- Slovní fotbal na hlásky
- Vymýšlení slov na nějakou hlásku nebo příběhů
- Vyhledání předmětů na určitou hlásku či slabiku v místnosti
- Vymýšlení slov na nějakou slabiku (PO-stel, -lštář, -vlečení)

Zásady správného držení tužky:

- Návčiky v duševní pohodě, ne jako úkol, kde musí dítě obstát
- Střídat různé psací materiály
- Velký papír a uvolňovat ruku od ramene přes předloktí až po zápěstí
- Formou veselé hry: kreslit pohádky, příběhy apod.
- Před psaním rozcvičit ruce (kroužit zápěstím volným, pěstičkami, protřepat ruce, prstíky jedem po druhém do špetky, palec k ukazováku, palec k prostředníku, palec k prsteníku atd. a zpět)
- Vybarvování ploch, má být bez přetahování, nedotažení i odbytí jen večmáráním.

Početní představy:

- Naučit formou her: čísla domů, domino, člověče nezlob se atd. Nenutit, děti se samy chtějí učit – zvědavost je znakem školní zralosti.

Je dobré, aby si budoucí školák dokázal sám

- **zavázat boty** (však jsou tu boty na suchý zip – super věc)
- **převléknout, uklidit** si věci do tělocviku
- **nachystat si** na lavici věci na výtvarnou výchovu
- **nachystat si** věci do aktovky za dohledu mámy či táty (NE, že bude chystat mamka), aby věděl, kde co má

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **naobědvat se** – používat příbor
- **obsloužit se** sám na WC

Toto je výčet asi nejdůležitějších úkonů, které by měl malý školáček zvládat, než nastoupí v září do školy. Dítě tak nebude stresované tím, že si musí říct o pomoc p. učitelce, nebo že mu budou spolužáci třeba zavazovat boty atd.

Je důležité, aby děti byly sebevědomé, že už spoustu věcí dokáží samotné, bez pomoci dospělých.

Desatero prvňáčka naší školy

1. Znáám své **jméno a příjmení**, vím, jak se jmenují rodiče i sourozenci.
2. Umím se **obléknout i převléknout** do cvičebního úboru, a to tak rychle, aby na mě nikdo z mých kamarádů nemusel čekat.
3. Na **tkaničce** už umím udělat mašličku!
4. Umím **uklidit** knížky, hračky i pastelky tam, kam patří.
5. Dovedu **kreslit** tužkou, pastelkami i malovat barvičkami a **poznám barvu** červenou, modrou, zelenou, žlutou, hnědou a černou.
6. Umím **vystříhnout** obrázek pomocí nůžek s kulatou špičkou.
7. Zvládnu si sám **připravit na stůl svačinu**, kterou si dám na ubrousek. Před jídlem si umyji ruce!
8. Dovedu **naslouchat** maminčinu vyprávění se zájmem a v klidu.
9. Televizní pohádky, filmy a písničky **pozorně sleduji a povídám si o nich** s rodiči.
10. **Do aktovky si sám uložím věci, a to tam, kam správně patří.**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Individuální práce s žáky – soubor psychologických aktivit

Rozeznávání, co je správné, a co ne

Cíl: rozvoj myšlení a řeči

Postup: Dětem předříkáváme pravdivé i nepravdivé krátké věty. Děti se snaží určit, co je správně a co špatně. Např.: „Pomeranč je sladší než citron.“, „Auto jede rychleji než kolo.“, „Kočka je menší než myš.“, „Žába kdáká, slepice kuňká.“

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Co je to?

Cíl: rozvoj myšlení

Postup: Dětem vyjmenujeme hlavní charakteristické znaky pro danou věc, zvíře, rostlinu atp. (např. „Má to čtyři nohy, ocas, uši, srst, fousky, zelené oči, příp. „chytá myši“). Jejich úkolem je uhodnout, o jaké zvíře, věc apod. se jedná.

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Čím jsme stejní?, Čím se lišíme?

Cíl: rozvoj zrakového vnímání

Postup: Dvojice dětí se postaví proti sobě a snaží se vyhledat co nejvíce věcí, které mají stejné.

2.varianta: Dvojice dětí se postaví proti sobě a snaží se vyhledat co nejvíce věcí, kterými se liší.

Např. Barva očí, oblečení apod.

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Děti, kdo tu je?

Cíl: rozvoj sluchového vnímání

Postup: Při této hře předřikáváme říkanku: „Děti, kdo tu je, kdo se na D jmenuje?. Děti mají ukázat na hráče, jehož jméno začíná na toto písmeno.

2. varianta: „Děti, co tu je, co se na K jmenuje?“ (předměty v místnosti – koverec, knihy apod.).

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Chyt' smeták

Cíl: rozvoj paměti a pozornosti

Postup: Děti sedí v kruhu, vedoucí hry stojí uprostřed a drží smeták. V okamžiku, kdy jej pustí, vykřikne jméno dítěte, které má smeták chytit, to jej musí zachytit ještě před dopadem na zem. Nechytí-li, vypadává ze hry.

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Myslím si slovo

Cíl: rozvoj myšlení

Postup: Vedoucí hry nebo vybrané dítě řekne: „Myslím si slovo, které začíná na písmeno K“. Úkolem dětí je hádat, které slovo to je. Mohou se ptát pouze tak, že vedoucí odpoví buď „ano“ nebo „ne“. Kdo uhodne slovo, vyhrává a je nyní vedoucím hry. (Např. „Je to zvíře?“ „Chováme je doma?“ „Chytá myši?“). U menších dětí můžeme začínat variantou, kdy slovo uvádíme slabikou („Myslím si slovo, které začíná na koč.“) nebo je více specifikujeme („Myslím si slovo, které začíná na Ž a je to v této místnosti.“).

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Na kámen

Cíl: rozvoj paměti a pozornosti

Postup: Varianta známé hry „Štronzo“ - děti se pohybují po místnosti, vedoucí hry najednou zavolá „kámen“ a všechny děti „zkamení“ v té pozici, ve které právě byly. Kdo včas nezareaguje, vypadává ze hry.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V přírodě můžeme hrát variantu této hry, kdy se na daný signál musí děti co nejrychleji schovat tak, aby je nebylo vidět.

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Na kuňkavou bábu

Cíl: rozvoj sluchového vnímání

Postup: Děti chodí v kruhu dokola, hráč uprostřed se zavázanýma očima řekne najednou „dost“. Chodící děti se zastaví. Vedoucí hry označí ukázáním ruky jednoho z nich. Dítě, na které vedoucí ukáže, je „kuňkavá bába“ a zakuňká. Hráč uprostřed hádá, které dítě je „kuňkavá bába“. Pokud uhodne, vymění si s „kuňkavou bábou“ místo.

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Na Mart'ana

Cíl: rozvoj myšlení

Postup: „Mart'an“ přistane na naší planetě a všemu se diví – co je květina, míč, dům atp. Úkolem dětí je „Mart'anovi“ vše co nejlépe popsat, aby pochopil, k čemu je (vzhled, vlastnosti, užití atd.).

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Na procházce

Cíl: rozvoj myšlení

Postup: Každé dítě má určeno, co bude představovat (zvíře, ovoce, květinu atp.). Vedoucí hry předříkává: „Byl jsem na procházce a viděl jsem tam kočku, jablíčka, kopretiny...“. Děti, které představují určitý druh, jakmile uslyší slovo, které jim náleží, přiběhnou k vedoucímu. Ze hry vypadává ten, kdo nepoznal, které slovo mu patřilo.

Zdroj:Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Na sultána

Cíl: rozvoj myšlení

Postup: Vedoucí hry uvádí hru slovy: „Jsem velký sultán a dnes nemám dobrou náladu, chci, abyste mi donesli nějaké zvíře, ale nesmí se jmenovat od P.“ Děti pak po jednom jmenují různá zvířata, dokud se někdo nesplete a nevypadne ze hry. „Sultán“ pak zadá jiný úkol a jiné písmeno.

Obněna: určené písmeno nesmí být v celém názvu slova

Zdroj: Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Nebe – země – nos

Cíl: rozvoj paměti a pozornosti

Postup: Vedoucí hry opakuje slova „Nebe – země – nos“ a přitom ukazuje prstem vzhůru, dolů a na nos, děti po něm pohyby opakují. Občas se záměrně splete a např. při slovu „nebe“ ukáže dolů. Které dítě se splete, vypadává ze hry. U menších dětí můžeme začínat slovy „nebe – země“.

Zdroj: Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Pírka ptáka Ohniváka

Cíl: rozvoj sluchového vnímání

Postup: Hráč představující „ptáka Ohniváka“ stojí uprostřed místnosti, za pasem má zastrčená barevná „pírka“ (pruhy papíru) a má zavázané oči. Ostatní hráči mají za úkol se po jednom potichu přiblížit a „pírka“ mu sebrat. „Pták Ohnivák“ hráče chytá, chycený hráč vypadává ze hry. Vyhrává ten, kdo sebral nejvíce „pírek“.

Pozn.: Pro motivaci můžeme dětem přečíst pohádku Pták Ohnivák.

Zdroj: Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Potichu, potichoučku

Cíl: rozvoj sluchového vnímání

Postup: jeden hráč má zavázané oči, úkolem ostatních je předávat si co nejtíšeji nějaký předmět vydávající zvuk (klíče, zvonek, ozvučený míč). Uslyší-li hráč se zavázanýma očima nějaký zvuk, ukáže tím směrem, a jestliže správně určí směr, vymění si s „nešikou“ místo.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zdroj: Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Řešení situací

Cíl: rozvoj myšlení a řeči, rozvoj sociálních dovedností

Postup: Dětem předkládáme různé situace, zpočátku na obrázcích, potom slovně – ptáme se, jak by se zachovali v určitých situacích nebo co by se stalo, kdyby („Co by se stalo kdybychom nezalévali květiny?“, „Co uděláte, když rozlijete čaj nebo rozbijete hrníček?“ atp.).

Zdroj: Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Šla babička do městečka

Cíl: rozvoj paměti a pozornosti

Postup: Varianta známé hry „Přijela tetička z Číny....“. Vedoucí hry se ptá: „Šla babička do městečka, co tam koupila?“

1.dítě odpovídá: „Šla babička do městečka, koupila tam zástěru.“

Vedoucí: „Šla babička do městečka, co tam koupila?“

2.dítě: „Šla babička do městečka, koupila tam zástěru a boty.“ atd.

Hru můžeme pro názornost (zejména pro menší děti) doplnit i obrázky.

Zdroj: Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

Tajný velitel

Cíl: rozvoj paměti a pozornosti

Postup: Děti sedí v kruhu. Jeden hráč, který bude hádat, odfejde z místnosti. Ostatní se zatím domluví na „tajném veliteli“, tj.hráči, který bude předvádět pohyby. Po návratu „detektiva“ dělají všichni stejné pohyby, které opakují po „tajném veliteli“. Úkolem „detektiva“ je odhalit, kdo je „tajný velitel“. Uhodne-li, vymění si místa.

Zdroj: Žáčková, H., Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. Nakl. D + H, Praha 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzor psychologického vyšetření žáka přípravné třídy

P.G., nar.XX.X.2004, žák přípravného ročníku ZŠ praktické Osecká 301 v Lipníku nad Bečvou byl 2.9.2010 psychologicky vyšetřen.

Důvod vyšetření: posouzení další vzdělávací dráhy - na podnět školy, se souhlasem rodičů.

Významné okolnosti: přípravnou třídu navštěvuje pravidelně, rodinné prostředí se zdá být podnětné. Maminka spíše uvažuje o nástupu do ZŠ praktické.

Z vyšetření: Patrik je milý, povídavý. Odolnost vůči zátěži je slabá, chybí vytrvalost (odpovídá „nevím“, „to se neučíme“ – v přípravce), vyžaduje úzkou spolupráci s ŠP. Pracovní tempo je pomalé, pozornost krátkodobá, snadno odklonitelná, lehce unavitelná (nevydrží u 1 úkolu, chce už dělat něco jiného). Některé instrukce nechápe, reaguje pouze na známá zadání – která slyšel v přípravné třídě.

Orientačním, vyšetřením rozumových schopností zjišťujeme nevyrovnaný výkon. Zcela selhává u názorové analýzy a syntézy, deficitní výkon podává i u porozumění běžným soc.situacím. Vzhledem k celkovému výkonu je na dobré úrovni je bezprostřední sluchová paměť. Zvládá početní představy do 12 – i když je nutná kontrola (chyba zřejmě z nepozornosti), základní geometrické tvary ovládá. Řeč je v normě. Zraková (zejména zrcadlově obrácené tvary) i sluchová percepce (pozná 1.slabiku, ne písmeno) zatím nezralá. Úchop tužky hrstkový. Kresba postavy je po obsahové i formální stránce slabá, naznačuje infantilitu osobnosti i malou grafickou zkušenost.

Závěr: Na základě orientačního psychologického vyšetření u chlapce 5,7 let zjišťujeme aktuální **nezralost** pro nástup školní docházky. Významná je zejména nezralost pozornostní složky (krátkodobá pozornost a její snadná odklonitelnost vedlejšími podněty) a zrakové a sluchové percepce. Potíže vidím i v grafickém projevu (nesprávný úchop tužky). Naopak dobře je rozvinuta řeč a početní představa do 12.

Vzhledem k výše uvedeným zjištěním, chlapcově věku (6-ti let dovrší v červnu) a podnětnému rodinnému prostředí (jak popisuje maminka) se přikláníme k odkladu školní docházky o 1 rok. Domnívám se, že při pravidelné docházce do přípravného ročníku ZŠ a při přiměřené péči doma (dostatek podnětů pro rozvoj školních dovedností) by mohl Patrik do budoucna nastoupit do „běžné“ ZŠ.

Doporučení: Pokračovat v pravidelné docházce do přípravného ročníku ZŠ. Doma rozvíjet slovní zásobu – pomocí četby, vyprávění běžných zážitků, popisování různých situací... Dbát na správný úchop tužky – tzv.špetkový, podporovat v kresbě, vymalovávání obrázků, stavění stavebnic, skládání puzzle.

Mgr.Marcela Prvá, školní psycholog

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIAGNOSTIKA PŘEDŠKOLNÍHO DÍTĚTE – přípravná třída

• Motorika, grafomotorika, kresba

		nezvládá	zvládá
1	Chůze po schodech dolů-střídá nohy		
2	Přejde po čáře		
3	Poskoky na 1 noze		
4	Stříhání		
5	Dotkne se bříškem každého prstu na ruce bříška palce		
6	Kresba postavy (hlava, trup, končetiny)		
7	Přibývající detaily v kresbě -jaké		
8	Šikmá čára		
9	„Zuby“		
10	Horní smyčka		
11	Dolní smyčka		
12	Horní oblouk s vratným tahem		
13	Dolní oblouk s vratným tahem		
14	Držení tužky – „špetka“		
15	Uvolnění ruky – tlak na podložku		
16	Plynulost tahu		
17	Překreslí obrázek podle předlohy		
	Lateralita	nevyhraněná	vyhraněná-praváctví, leváctví
18	ruky		
19	oka		

• Zrakové vnímání a paměť

		nezvládá	zvládá
20	Pojmenuje barvu – základní		
21	Pojmenuje odstíny barev		
22	Odliší obrázek v řadě lišící se detailem		
23	Vyhledává 2 shodné obrázky v řadě		
24	Složí tvar z několika částí na předlohu		
25	Složí tvar z několika částí podle předlohy		
26	Ze 6 obrázků si 3 pamatuje		
27	Jmenuje objekty zleva doprava		

• Vnímání prostoru a času

		nezvládá	zvládá
28	Určí: před, za, nad, pod, vedle, mezi		
29	Orientace v okolí – ví, jak se jde do obchodu, do školy...		
30	Vpravo, vlevo na vlastním těle		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

31	Vpravo, vlevo – umístění předmětu		
32	Vpravo nahoře (2 kritéria)		
33	Seřadí obrázky podle posloupnosti děje, jmenuje, co se stalo nejdříve, později, naposled		
34	Začíná se orientovat ve dnech v týdnu		
35	Přiřadí činnosti obvyklé pro roční období		
36	Pojmy včera, dnes, zítra		

• Řeč

		nezvládá	zvládá
37	Definuje význam pojmů		
38	Pojmenuje, co dělá určitá profese		
39	Umí z paměti kratší texty		
40	Tvoří nadřazené pojmy		
41	Pozná a pojmenuje nesmysl na obrázku		
42	Interpretuje pohádky, příběhy, bez obrázkového doprovodu		
43	Mluví gramaticky správně		
44	Aktivně a spontánně navazuje řeč s dětmi i dospělými		
45	Dodržuje pravidla konverzace a společenského kontaktu		
46	Smysluplně vyjádří myšlenku, nápad, popíše situaci, událost, svoje pocity		
47	Zná svoje jméno a příjmení, jména rodičů, sourozenců, učitelek a svoji adresu		
48	Udržuje oční kontakt		
49	Výslovnost		

• Sluchové vnímání a paměť

		nezvládá	zvládá
50	Určí počet slabik		
51	Určí počáteční hlásku slova		
52	Napodobí rytmus		
53	Zopakuje 4 nesouvisející slova		
54	Zopakuje větu z 5 slov		

• Základní matematické představy

		nezvládá	zvládá
55	Porovná méně-více		
56	O jeden více		
57	O jeden méně		

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

58	Pozná, co do skupiny nepatří		
59	Seřadí podle kritérií: malý-střední-velký; málo-méně-nejméně		
60	Seřadí 5 prvků podle velikosti		
61	Napočítá množství do 5		
62	Pozná kruh		
63	Pozná trojúhelník		

• Sociální dovednosti

		nezvládá	zvládá
64	Spolupracuje, zapojuje se do činností v hod.		
65	Umí počkat, až na něj přijde řada		
66	Správně reaguje na pokyny autority (prosbu, zákaz)		
67	Požádá o dovolení		
68	Je zdvořilý (pozdraví, rozloučí se, popřeje dobrou chuť, odpovídá na otázky,)		
69	Udržuje pořádek ve vlastních věcech i ve společných prostorách		
70	Trpělivě překonává překážky		

• Sebeobsluha – samostatnost

		nezvládá	zvládá
71			
72	Udržuje samostatně hygienu (použije toalet.papír, umyje si ruce)		
73	Samostatně používá kapesník		
74	Pozná, kdy je třeba si umýt špinavé ruce, pusu		
75	Samostatně se obleče		
76	Složí a uloží si věci na správné místo		
77	Běžně používá příbor		

Zdroj: Bednářová, J, Šmardová, V.: Diagnostika dítěte předškolního věku. Computer Press, a.s., Brno 2007

Zpracovala: M.Prvá, školní psycholog, 2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzor IVP

Škola	
-------	--

Individuální vzdělávací plán

Jméno a příjmení žáka/žákyně	
Datum narození	
Třída	
Školní rok	
	Bydliště

Rozhodnutí o povolení vzdělávání žáka/žákyně podle IVP ze dne	
Zdůvodnění (informace o schopnostech žáka/žákyně, důvody k integraci žáka/žákyně, specifika chování a sociální vztahy, postoj rodičů)	
Zpráva o žákovi/žákyni: • základním důvodem k vypracování IVP pro žáka se zdravotním postižením je druh a stupeň postižení, a z toho vyplývající speciální vzdělávací potřeby a míra podpůrných opatření • intelektové charakteristiky a projevy kvalita poznávacích procesů, úroveň vědomostí a dovedností, komunikační dispozice a slovní zásoba, pozornost a doba koncentrace pozornosti, paměť, představivost, vnímání, grafický projev, aktivita a snaha při hře nebo učebním procesu a pracovním výkonu, priority a oblíbené činnosti, reakce na neoblíbené aktivity a překonávání nesnází, psychomotorika a koordinace pohybu, apod. • sociální charakteristiky a projevy navazování sociálního kontaktu, spontaneita, potřeba sociálního kontaktu, potřeba vedení a pomoci, reakce na nové prostředí, vztah k dětem, vztah k dospělým, vazba na rodinu nebo touha po volnosti a samostatnosti, míra akceptace postižení, pozice v sociální skupině, úroveň sociálních dovedností • tělesné charakteristiky a projevy soulad mezi psychickým a tělesným vývojem, specifika tělesného vývoje, vyspělost motoriky apod. • emocionální charakteristiky a projevy citlivost a emocionální vyzrállost, deprivace, otažitost, uzavřenost, slabá emoční vazba na matku nebo otce, impulsivnost, míra potřeby emocionální podpory a přijetí apod.	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předměty, jejichž výuka je realizována podle individuálního vzdělávacího plánu	Názvy vyučovacích předmětů v souladu se vzdělávacím programem, podle kterého se žák/žákyně vzdělává.
--	--

Školská poradenská, zdravotnická a jiná zařízení, která se podílejí na péči o žáka/žákyni	Odborná zařízení např.: • pedagogicko-psychologická poradna • speciálně pedagogické centrum • střediska výchovné péče
---	--

II. Vyplní školské poradenské zařízení:

Název a adresa školského poradenského zařízení	
--	--

Výsledky vyšetření žáka/žákyně ve školském poradenském zařízení

Jméno a příjmení žáka/žákyně			
Datum narození		Bydliště	
Vyšetření dne			
Kontrolní vyšetření dne			

Výsledky vyšetření žáka/žákyně ve školském poradenském zařízení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rozsah a typ nadání žáka/žákyně, oblast nadání* Druh a stupeň postižení žáka/žákyně*	
Vzdělávací potřeby žáka/žákyně	
Míra podpůrných opatření	

*** nehodící se škrtněte**

Způsob poskytování individuální, speciálně pedagogické nebo psychologické péče	
---	--

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Specifika práce s učivem (odborná doporučení pro pedagogickou práci se žákem/žákyní)	
Doporučené kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky	
Vyjádření potřeby dalšího pedagogického pracovníka	
Návrh snížení počtu žáků a žákyň ve třídě	
Potřeba navýšení finančních prostředků	
Časové a obsahové rozvržení výuky	
Další doporučení, významné informace z průběhu vyšetření	
Závěry vyšetření	
Zpracoval	
Podpis, razítko	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno a příjmení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, kontakt	
---	--

III. Vyplní vyučující předmětu, jehož výuka je realizována podle individuálního vzdělávacího plánu:

Vyučovací předmět	Název vyučovacího předmětu v souladu se vzdělávacím programem, podle kterého se žák/žákyně vzdělává.
-------------------	--

Individuální vzdělávací plán

Jméno a příjmení žáka/žákyně	
Třída	Školní rok
Vyučující; datum, od kdy žák/žákyni předmětu vyučuje	
Změna vyučovacího v průběhu školního roku, datum změny	

Vstupní pedagogická diagnostika (aktuální stupeň dosažených vědomostí, dovedností, návyků)	Informace, týkající se např.: - vhodné je uvést aktuální úroveň znalostí a dovedností žáka v daném vyučovacím předmětu - specifika znalostí vzhledem k věku a zdravotnímu postižení žáka - možnosti zlepšení výkonu a efektivity učebních postupů vzhledem k osvojovanému učivu a ve vztahu k aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka,
Priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka/žákyně	- zaměřit se na silné i slabé stránky - rozvíjet dovednosti k získání kompetencí, které umožňují život v běžných sociálních podmínkách
Učební dokumenty	Název vzdělávacího programu, podle kterého se žák/žákyně vzdělává.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Organizace výuky	Způsob organizace výuky např.: • integrace v běžné třídě, práce ve speciální skupině, ve speciálním oddělení • zařazení do speciální skupiny na určité vyučovací předměty mimo kmenovou třídu • individuální výuka a konzultace • výuka s pomocí asistenta pedagoga • podle speciálních výukových programů • individuální vzdělávání
Pedagogické postupy (metody a formy práce)	Konkrétně rozpracované reedukační, kompenzační či terapeutické metody a formy práce např.: • maximální názornost • střídání učebních činností • relaxační činnosti • reedukační metody • kompenzační techniky • alternativní způsoby komunikace • úprava vzdělávacího obsahu • dramaterapeutické metody jako formy nácviku praktických sociálních dovedností
Používané učební materiály a pomůcky	Přehled učebních materiálů, speciálních učebnic a pomůcek např.: • konkrétní učební i všechny kompenzační aj. pomůcky, které žák využívá při výuce daného předmětu
Způsob zadávání a plnění úkolů	Forma a časové rozložení např.: • ústně nebo písemně • kombinovanou formou • plnění úkolů v určených časových úsecích • upřesnění a plnění úkolů s asistentem pedagoga

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Způsob ověřování vědomostí a dovedností	Formy ověřování s ohledem na zdravotní postižení např.: - ústní zkoušení, vhodně sestavené testy, písemné práce - úroveň a kvalita domácí přípravy - konkrétní činnosti a práce s asistentem pedagoga
Způsob hodnocení	Forma hodnocení s ohledem na zdravotní postižení např.: - kvalifikačním stupněm - širším slovním hodnocením - kombinací obou způsobů
Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání žáka/žákyně	Potřeba dalšího pedagogického pracovníka nebo další osoby podílející se na práci se žákem a její rozsah např.: - další pedagog nebo speciální pedagog - asistent pedagoga - osobní asistent - odborný konzultant (ze školských poradenských zařízení: SPC, PPP, SVP)
Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka/žákyně	Seznam těchto subjektů např.: - logopedická poradna - tyflopéd – nácvik prostorové orientace a samostatného pohybu - základní umělecká škola – hra na hudební nástroj - psycholog
Spolupráce se zákonnými zástupci žáka/žákyně	Oblasti a forma spolupráce např.: - způsoby komunikace a její četnost (osobně, e-mailem, telefonicky apod.) - požadavky na domácí přípravu - doporučené aktivity žáka ve volném čase - sledování a vzájemné informování o zdravotním stavu a jeho změnách
Dohoda mezi žákem/žákyní a vyučujícím	Pouze v případě, že byla uzavřena.

Časový a obsahový plán vzdělávání žáka/žákyně	
Období	Časové ohraničení období, pro které je IVP vypracován např.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	• 1. pololetí školního roku • 2. čtvrtletí školního roku
Předpokládané individuální výstupy žáka/žákyně za dané období	
Dodatečné úpravy časového plánu a obsahu učiva	Uvedou se závažné důvody, které ovlivnily časové i obsahové změny a úpravy učiva např.: • dlouhodobá hospitalizace žáka ve zdravotnickém zařízení • úpravy obsahu učiva během školního roku • přesunutí určitého tematického celku do následujícího časového období
Prodloužení délky vzdělávání	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Poznámky a doporučení pro další vzdělávání žáka/žákyně	
--	--

Schůzky osob, podílejících se na vzdělávání a odborné péči o žáka/žákyni (reflexe výuky, hodnocení jejího průběhu, aktualizace časového a obsahového plánu, úpravy a změny)			
Datum			
Přítomni		Podpis	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěry pro další vzdělávání žáka/žákyně	Zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáka/žákyně. Případná doporučení pro další období.
---	--

Osoby, zodpovědné za vzdělávání a odbornou péči o žáka/žákyni		Jméno a příjmení	Podpis
Třídní učitel/ka			
	Zkratka vyuč. předmětu		
Vyučující			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Školský poradenský pracovník (výchovný poradce, školní psycholog, školní speciální pedagog)			
Pedagogický pracovník školského poradenského zařízení (PPP, SPC, SVP)			
Zákonný zástupce žáka/žákyně			
Žák/žákyně			

Předpokládaná potřeba navýšení finančních prostředků nad rámec prostředků státního rozpočtu poskytovaných podle zvláštního právního předpisu, odůvodnění	Navrhovaný požadavek finančních prostředků na zajištění podmínek pro vzdělávání žáka/kyně se zdravotním postižením např.: • výukových programů • učebních pomůcek • speciálního pedagoga • asistenta pedagoga • reedukačních a kompenzačních pomůcek • nutné úpravy prostor • speciální pracovní stůl
--	--

V.....dne.....

.....
podpis ředitele/ředitelky školy

Razítko:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výběr nejčastějších znaků při slovním hodnocení žáka

/nejde o úplný seznam a vědecké roztrídění, bylo použito i synonym pro lepší slovní vystižení vlastností žáků/

Intelekt

- ☐ Obecné rozumové schopnosti /intelligence/
- ☐ Speciální schopnosti /např. matematicko-logické, jazykové aj./
- ☐ Organizační schopnosti
- ☐ Bystrost
- ☐ Plánovitost
- ☐ Předvídanost
- ☐ Formy myšlení

Fantazie

- ☐ Bohatost fantazijních představ
- ☐ Tvůrčí fantazie
- ☐ Rekonstrukční fantazie
- ☐ Umělecká fantazie

Vyjadřovací schopnosti

- ☐ Řeč: vytříbená
- ☐ stručná
- ☐ bohatá
- ☐ výrazná
- ☐ spisovná
- ☐ jasná
- ☐ výstižná

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Paměť

- o Rychlost vštípení látky
- o Délka zapamatování
- o Rychlost vybavování
- o Kvalita obsahu zapamatované látky
- o Objektivní nebo subjektivní typ /zkresluje skutečnost/

Pozornost

- o Vytrvalost pozornosti
- o Délka a hloubka pozornosti

City

- o Soucitnost s druhými
- o Citový vztah ke zvířatům a věcem
- o Hloubka, rychlost a trvalost citů
- o Estetické, intelektuální a etické city

Temperament

- o Vzrušivost
- o Živost
- o Rychlost reakcí

Povahové ladění

- o Optimistické - pesimistické

Zájmy a ideály

- o Bohatost zájmů
- o Kvalita zájmů
- o Zájmy o matematiku, literaturu, hudbu, výtvarná umění, herectví, přírodu aj.
- o Trvalost zájmů

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vztah k učení a k práci

- ☐ Pečlivost
- ☐ Zájem o učení
- ☐ Zájem o manuální práci
- ☐ Zájem o duševní práci
- ☐ Spolupracuje se školou
- ☐ Životní cíl a zaměření

Vztah k učitelům a představeným

- ☐ Uznává autoritu učitele a školy
- ☐ Úslužnost
- ☐ Ochota
- ☐ Uctivost
- ☐ Nebojácnost
- ☐ Poslušnost

Vztah k lidem a ke spolužákům

- ☐ Společenská
- ☐ Ochota pomoci
- ☐ Slušnost ve vystupování
- ☐ Něžnost
- ☐ Poddajnost
- ☐ Ústupnost-neústupnost
- ☐ Altruismus
- ☐ Důvěřivost
- ☐ Soucitnost
- ☐ Ohleduplnost
- ☐ Spravedlivost
- ☐ Neagresivní chování
- ☐ Soucitnost

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Extroverze-introverze

- o Společenskost-uzavřenost
- o Rád-nerad se stýká s druhými
- o Uzavřenost - otevřenost

Společenské způsoby a vystupování

- o Zdvořilost
- o Jemnost
- o Takt
- o Družnost
- o Milé vystupování
- o Ochota
- o Úslužnost
- o Osvojené návyky chování

Zevnějšek

- o Čistotnost
- o Upravenost
- o Vkusnost
- o Skromnost-extrémnost zevnějšku

Volní vlastnosti

- o Vytrvalost
- o Cílevědomost
- o Snaživost /píle/
- o Neústupnost při překonávání překážek
- o Smysl pro povinnost
- o Zodpovědnost
- o Plnění povinností
- o Dochvilnost

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Samostatnost

- o Úkoly řeší samostatně
- o Samostatnost v řešení životních situací /obstará nákup, zajistí vzkazy apod./

Smysl pro pořádek

- o Pořádnost
- o Úklid vlastních věcí
- o Pečlivost při používání školních pomůcek
- o Pečlivost v úpravě sešitů a knih

Ctižádost

- o Zvýšená-snížená
- o Přiměřená /zdravá/

Sebehodnocení

- o Sebekritičnost
- o Přeceňuje se - podceňuje se

Nebojácnost

- o Není trémistou
- o Dovede oponovat názorům, s nimiž nesouhlasí
- o Statečnost

Dominace - submisivita

Je v kompetenci ředitele školy, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a rodiči dítěte; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně. Tento postup lze uplatnit v předškolním vzdělávání i na základní škole. Je nezbytné, aby všechna navrhovaná pedagogická

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

opatření byla projednána s rodiči žáka a jejich souhlasný či nesouhlasný názor byl respektován. Veškerá rozhodnutí musí být vedena zájmem dítěte s vědomím, že úspěšnost je podmínkou zdravého vývoje osobnosti. V hodnocení je nutné změnit přístup vyučujícího tak, aby se zaměřil na pozitivní krok žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb. Z toho vyplývá, že nejvýznamnější tendencí v pojetí vzdělávání z hlediska transformace školství je změna strategie učení a pojetí žáka ve vyučovacím procesu.

- o Chce řídit druhé
- o Chce organizovat
- o Panovačnost
- o Neústupnost-ústupnost
- o Kompromisnost
- o Tolerantnost
- o Chce být veden

Mravní vlastnosti

- o Upřímnost
- o Pravdomluvnost
- o Otevřenost
- o Smysl pro pravdu
- o Smysl pro nestrannost
- o Altruismus /již uvedeno/
- o Dobré chování
- o Zodpovědnost /již uvedeno/
- o Čestnost
- o Zásadovost
- o Ukázněnost
- o Hrdost
- o Svědomí

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sociální aktivita

- ☐ Iniciativnost
- ☐ Společenské akce
- ☐ Průbojnost
- ☐ Zapojení do diskusí
- ☐ Hlásí se často při vyučování
- ☐ Navrhuje nové věci

Motorika

- ☐ Pohybová obratnost celková
- ☐ Jemná koordinace pohybů prstů a rukou /zručnost/
- ☐ Má rád ruční práce

Poznámka

U některých znaků nelze určit, zdali jde o znak kladný nebo záporný z etického hlediska /viz např. temperament/. U některých nelze určit ani jejich opak, neboť se jich užívá jen v pejorativním smyslu /viz jazykové zvláštnosti/. Seznam lze chápat také z různých pohledů. Jde jen o výběr těch znaků, které se nejčastěji uvádějí ve školních hodnoceních.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PROJEKT EDUKATIVNĚ STIMULAČNÍ SKUPINY

Edukace = rozvíjení osobnosti

Stimulace = povzbuzování organismu k vyššímu výkonu

V současné době přibývá stále více dětí s vývojovými poruchami učení, s adaptačními problémy, ale i dětí bojácných a úzkostných. Proto byl PPP Zachova 1, Brno vytvořen program rozvoje předškolních dětí, které jsou nějakým způsobem potencionálně ohroženy v počáteční fázi školní výuky. Lze ho použít v MŠ i v 1. a 2. ročníku ZŠ. V MŠ má tento program funkci preventivní - pomáhá vyhledat děti s oslabenými předpoklady pro školní práci, se specifickými výchovně - vzdělávacími potřebami. Dále jej lze využít pro práci s dětmi v rámci jejich předškolní průpravy. ZŠ se prostřednictvím skupin mohou podílet na prevenci neúspěchu a jeho nepříznivých důsledků na vývoj osobnosti dítěte.

Skupiny hravou formou rozvíjejí schopnosti, dovednosti a funkce důležité pro zvládnutí trivia (čtení, psaní, počítání). Zaměřují se na rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, řeči, myšlení, rozvoj početních představ, sluchové vnímání, zrakové vnímání, prostorové orientace, pravo-levé orientace, orientace v čase.

Skupiny jsou určena pro děti s LMD, pro děti, které potřebují pomoci v dozrávání některých oblastí vnímání, grafomotoriky, řeči..., pro děti s odkladem školní docházky, děti s adaptačními a komunikačními problémy, pro děti, které nenavštěvovali MŠ, ale i pro rodiče, kteří mají obavy ze zahájení školní docházky svých dětí.

Do skupin je možno vybírat děti již u zápisu do 1. třídy, nebo během měsíce září na začátku školního roku. Program skupin je rozvržen do deseti lekcí. Každá lekce má svoji strukturu. Jednotlivé činnosti se střídají a na sebe navazují.

Škola zajišťuje veškeré materiální vybavení pro činnost skupin, což je velkou výhodou pro rodiče. Po zkušenostech lektorek PPP bylo doporučeno, aby alespoň základní potřeby, se kterými žák pracuje finančně hradili rodiče. Zajistí se tak pravidelná účast rodičů a dětí v hodinách kursu. Lekce má přibližně hodinové trvání, obvyklá frekvence lekcí je **1x za 14 dní** nebo jednou týdně. Ve skupině je 6 - 8 dětí. **S dítětem je vždy přítomen jeden z rodičů.** Rodič je pokaždé seznámen s cílem a významem prováděné činnosti.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Se skupinou pracují 2 lektori. Přítomnost rodiče je velmi důležitá. Může vidět své dítě při spolupráci s ostatními dětmi, při záměrných činnostech, při práci s cizí dospělou osobou. Vytváří si tím reálnější náhled na jeho schopnosti. **Rodič získává náměty, jak pracovat s dítětem i doma.** Deset hodin ve skupině by bylo pro rozvoj schopností dítěte nedostatečné. Významná je i příležitost naučit se s dítětem lépe komunikovat. Rodič má ve skupině možnost konzultace s odborníkem. Tím lze předcházet chybným návykům, neupevňovat je. Vytváří se užší vztah důvěry a spolupráce mezi rodičem a pedagogem. Také pro učitele ZŠ je tento typ práce velmi přínosný. Naváže kontakt s dítětem i jeho rodinou, sleduje jeho vývoj v delším časovém úseku. Pracovníci PPP mají s činností edukativně stimulačních skupin několikaleté zkušenosti. Zpočátku existovaly skupiny pouze v poradně, ale z důvodu velkého zájmu rodičů se Mgr. J. Bednářová a PhDr. V. Šmardová rozhodly rozšířit síť skupin do MŠ a ZŠ. Tím vznikl projekt vzdělávání učitelů pro práci v ESS.